

8 OCTOBER.

DONNERDAG

FRANKRIJK.

PARIS, den 5den October.

Keizer Napoleon is zich onlangs het midden dezer maand naar Marseille begaven, om uit te zoeken, wat de reden van de bloeiende handelstad te onderzoeken. De Keizer zou daarbij, naar gemeld wordt, uitgaan van de onderstelling, dat Marseille eertlang door de doorgraving der landengte van Suez een gewichtig punt voor den wereldhandel zal worden.

Het blijkt nu, dat slechts in drie-en-veertig van de 86 departementen van Frankrijk de gewestelijke vertegenwoordiging voldaan heeft aan de dringende en van regeringswege zijdelings ondersteunde uitnodiging om de kapitalisatie der landengte van Suez wenschelijk te verklaren.

Eergisteren hebben in het kamp van Chalons groote manoeuvres plaats gehad, onder het opperbevel des Keizers; de Keizerin en de maarschalken Bosquet, Pelissier, de Castellane en Baraguay d'Hilliers woonden zulks bij; het weder was fraai en het getal toeschouwers zeer groot. Zaterdag avond was er groote receptie in het hotel der prefectuur te Chalons.

Volgens een telegraphisch bericht uit Madrid van 4 October zou de Koningin aan den maarschalk Narvaez zijn verzoek om ontslag bewilligd hebben, terwijl de overige ministers in functie zouden blijven tot dat er een nieuw kabinet benoemd was.

Onlangs is gemeld dat het Oostenrijksche gouvernement het loten had zijne krijgsmagt in den Kerkelijken Staat aanmerkelijk te verminderen of naag het aan zijn staat behorende gebieden van zijn eigen grondgebied te verplaatsen. Thans ontvangt men berigt uit Bologna, dat het Oostenrijksche garnizoen die stad den 30sten September jl. verlaten heeft.

Uit Rome wordt gemeld dat de Paus den 25sten September jl. een consistorie gehouden en daarin benoemingen tot vervulling van twaalf Spaansche bisschopszetels, die sedert de jongste revolutie en de optreding van het progressisten-bewind openstonden, bekend gemaakt heeft. Wat Z. H. heeft gesproken in deze vergadering van het kardinaals-collegie, de eerste na zijne terugkomst uit Bologna, is nog niet bekend.

Te Parijs zijn met de jongste Indische brievenmaat dépêches van den Franschen gezant in China, den heer Bourboulon, ontvangen. Ook daaruit blijkt, dat het Chinesche gouvernement kennis van den staat der zaken in Britsch Indie droeg, en dat het daardoor nog minder dan vroeger geneigd was om aan de eischen der Engelschen te voldoen.

In een Fransch dagblad vindt men het berigt van eene zekere zeer vreemde soortige, maar des niet te min waarlijk niet onnutte maatschappij. Ongeveer 200 jonge vrouwen hebben zich verenigd tot eene maatschappij, ten doel hebbende, om elkander fatsoenlijk aan den man te brengen, en door eenig fortuin het sluiten van een huwelijk te bespoedigen. Elk lid betaalt jaarlijks 40 fr.; door welke contributie, gepaard aan de opbrengst van 4 loterijen in het jaar, de maatschappij jaarlijks te beschikken heeft over ongeveer 30 à 40,000 francs. Deze som wordt bestemd als bruidschap van 2 leden, door het lot aangeduid. Komt deze meisjes binnen den tijd van een jaar niet te huwen, dan wordt de som weder aan de maatschappij. Reeds herhaalde malen heeft deze maatschappij het goede gehad, sommige harer leden gelukkig te zien. De schied van de maatschappij, de contributie gedurende 10 jaren te blijven betalen en al hunne inkomsten te gebruiken om hare medeliden getrouwd te krijgen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den October.

Een der dagbladen van het Russische gouvernement, de Noordsche By, zegt in zijn nummer van 23 September jl.: De Chinezen zijn hoogmoedig geworden door de omstandigheid dat de Engelschen van aanvallen tegen hen afgezien hebben en thans alleen streeven naar eene vreedzame verzoening van het door hunne eigene schuld opgerezen geschil; en zoo men op den schijn afgaat, zou men zeggen dat de Chinezen thans gezind zijn om van alle Europeanen den oorlog te verklaren zonder onderscheid tusschen hunne oude vrienden en hunne nieuwe vijanden te maken.

De traagheid waarmede de Engelschen in China hunne bedreigingen uitvoeren, heeft veel bijgedragen tot de verandering van zienswijze der Chinesche regering, welke blijkbaar reeds eenen onmatig hoogen dunk van hare magt en van haar gewigt in de wereld had. De gouverneur der door de Engelschen aangevallen provincie heeft zijn gouvernement gemakkelijk in de meening kunnen brengen, dat hij voordeelen, op hen behaande, vooral sedert de Engelschen door de ontoereikendheid hunner garnizoenen belet werden van Canton gevoelige slagen toe te brengen;

Inters het bombardement der stad wordt door de Chinezen geacht meer schade van de aldaar gevestigde Europeesche kooplieden gedaan te hebben dan van hun eigen gouvernement.

De Chinezen werden door de voortzetting van den handel te Shanghai, te Whampoa en op andere punten der kust in hunne denkwijze bevestigd; zij redeneren aldus: » Wij moeten wel denken dat de Europeanen het buiten ons niet redden kunnen, want zij doen alles om het verkeer met ons voort te zetten. »

De door Engeland begane feil dient zoo veel mogelijk hersteld, en China door krachtadige maatregelen voor altoos van Europa's overmagt overtuigd te worden: dat is voor het belang van geheel Europa wenschelijk; het is zelfs noodzakelijk, daar het anders twijfelachtig zou kunnen schijnen, of de Chinesche beschaving voor de Europeesche onderdoot. Daartoe is het valetrekt noodig, in rechtstreeksche betrekking met het hof van Peking te treden en op hetzelfde zonder tusschenkomst van de gouverneurs der provincien te werken.

Eene te Hamburg bij de maatschappij van zeeassurantie ontvangene dépêche houdt in dat een Russisch oorlogschip op den overtocht van Reval naar Kroonstadt totaal is verongelukt. Een duizendtal soldaten en matrozen bevond zich op dien bodem.

De nadere tijdingen wegens bovenstaand vermeld vergaan van een Russisch lineschip op den overtocht van Reval naar Kroonstadt maken de zaak nog treuriger. Behalve een duizendtal soldaten en matrozen bevonden zich ook de huisgezinnen van vele huizen, en dus gezamenlijk tusschen de 43 en 1500 menschen en kinderen, op die boot bezam, en toen die ter hoogte van het eiland Hogland was gekaaid en omvergeslagen, is het niet gelukt een enkelen daarvan te redden.

Den 3den dezer is te Berlijn met veel plechtigheid de vijfzigste verjaardag gevierd van de intrede des Konings van Pruisen als officier in het 1ste regiment infanterie der garde. Alle nog in leven zijnde officieren, welke te eeniger tijd tot dat regiment behoord hebben, waren uitgenoodigd om aan het feest deel te nemen.

De half-officiële Berlijnsche Zeit deelt het volgende berigt uit Weimar van 1 October mede:

Bij het bezoek, hetwelk de Keizer van Oostenrijk heden morgen aan den Russischen Keizer op het lustslot Belvedere bragt, kwam de Keizer van Rusland den Keizer Frans Joseph op den trap te gemoet. De ontmoeting was hartelijk; de Keizers omhelsden en kustten elkander. Na een langdurig gesprek onder vier oogen reden de Keizers met elkander naar de stad. Men beschouwt hier de goede verstandhouding als volmaakt hersteld.

Volgens een telegraphisch berigt uit Weimar van den 2den is de Keizer van Oostenrijk dien morgen ten zes ure naar Dresden vertrokken, verwaarts de Keizer van Rusland hem een uur later gevolgd is om des avonds naar Weimar terug te keeren.

De gemeenlijk zeer goed onderrigte Weener correspondent der Hamburger Börsenhalle meent te kunnen verzekeren, dat de eerste aanleiding tot de ontmoeting der beide Keizers niet van een van hen, gelijk beurtelings door de dagbladen beweerd is, maar van den Koning van Pruisen is uitgegaan, door wien ook Weimar als plaats der ontmoeting was voorgesteld geworden, naardien hij om zekere redenen Berlijn daartoe minder geschikt had geoordeeld.

De Keizer en Keizerin van Rusland werden Zondag 11. te Berlijn verwacht en zouden den 6den de terugreis naar St. Petersburg aanvaarden.

Tot vermindering van het Oostenrijksche leger is nu stellig besloten en zij zal zich tot de troepen van alle wapenen uitstrekken. In Italië is zij tien dagen geleden reeds daadwerkelijk aangevangen, hetwelk in verband met den staat der zaken in Europa, bijzondere opmerking verdient.

De Russische generaal Totleben, door de versterking en verdediging van Sebastopol zoo beroemd geworden, bevindt zich sedert eergisteren met zijne geheele familie te Coblentz, en zou daar nog verscheiden dagen doorbrengen, ook om de vestingwerken in oogenchouw te nemen. Gisteren morgen legde hij bezoeken aan verscheiden militairen van hoogen rang en ook aan officieren van de genie af.

ENGELAND.

LONDEN, den 1den October.

Een verspreid gerucht, dat de Begaring voortaan zou zijn, die hoofde van de in Oost-Indië heerschende crisis, het parlement in de

... November bijeen te roepen, wordt heden door de *Morning Post* wederproken.

— De ministeriele dagbladen van Londen, de *Globe* en de *Morning Post*, berigten dat de gewone aanwerving van Engelsvolk thans naar wensch voortgaat en in de laatste zes weken een duizendtal rekruten wekelijks heeft opgeleverd, maar dat het gouvernement evenwel besloten heeft nieuwe maatregelen tot bevordering daarvan te nemen; thans moeten de rekruten tusschen 20- en 25-jarigen ouderdom, en voor de kavallerie 5 voet 6 duim, voor de infanterie 5 voet 5 duim lang zijn; voortaan zal het minimum der lichaamsmaat eenen duim lager, en het maximum van den ouderdom vijf jaren hooger gesteld worden.

Dezelfde bladen berigten dat de sterkte der dienstdoende burgermilitie onverwijd met 10,000 man vermeerderd en alzoo tot 25,000 man gebracht zal worden.

De *Morning Post* berigt verder, dat op de rijkswerven in Engeland met kracht aan de voltooiing en uitrusting van vijftien schroeflinieschepen gearbeid wordt, en dat deze schepen een eskader zullen uitmaken, hetwelk bepaaldelijk voor de dienst in het Kanaal en voor de beveiliging der Engelsche kusten bestemd is. Er zijn in de havens van Engeland, naar de opgave van dat blad, thans slechts twee of drie schepen, welke zouden kunnen gebezigd worden om dienst in volle zee te doen. De *Post* voegt er echter bij, dat het moeilijk zal zijn, zeevlieden tot bemanning van dat eskader te vinden.

— Men heeft, zegt de *Evening Star*, van de waarschijnlijkheid gesproken dat de verschrikkelijke stam der Santhals de gelegenheid van den opstand te baat zou nemen om insgelijks tegen Engeland op te staan, en daan zij over een leger van ongeveer 150,000 roovers kunnen beschikken, zou niets vreemdelijks zijn dan hen zich over het land te zien verspreiden. Thans vermelden de dagbladen van Calcutta dat zich verontwaardigde voortekenen van dien kant vertoonden, en volgens het dagblad *Englishman* is berigt uit Beerbhoom ontvangen dat de Santhals reeds eenige rooverijen hebben gepleegd.

— Een in de *Standard* opgenomen brief uit Cawnpore, van 15 Augustus, behelst de volgende bijzonderheden wegens den toestand der dapper kleine legerbende onder den generaal Havelock: »Zoo zijn wij dan te Cawnpore teruggekeerd. Het was niet mogelijk de ongelukkige bezetting van Lucknow te hulp te komen. Het geheele land van Oude is tegen ons in de wapenen; 50,000, wellicht 80,000 man geregelde en ongeregelde troepen en gewapende landheden, die 25 stukken geschut bij zich hebben, betwisten den grond duim voor duim aan ons handvol volk, dat door ziekte, wonden en dood, tot op de helft gedund en in het geheel geen deizend man meer sterk is. De verschrikkelijke vermoeningen en ontberingen die van ons hoorden, en die alles te boven wat sedert eene halve eeuw in Indië gezien is. Gedurende drie weken zijn wij aan de afwisselingen eener brandende zon en van zware slagregens blootgesteld geweest, terwijl wij bij tusschenpoelen geene andere schuilplaats dan die van een inlandsch dorp hadden. In eene der laatste ontmoetingen hebben de Hooglanders zich door een aanval op eene vijandelijke redoute onderscheiden. Onder een hevig vuur hebben zij hem overhoop geworpen en zijne eigene kanonnen tegen hem gekeerd, hem zoo hevig beschietende dat de strijd daardoor geëindigd was. Slechts 150 manschappen blijven thans over omdat bewonderingswaardig korps Hooglanders te vertegenwoordigen. In zes verschillende ontmoetingen hebben 1300 Europeanen, door den generaal Havelock aangevoerd, 41000 man inlandsche troepen, die sterk wenschast waren, verslagen en hun 60 stukken geschut ontnomen. De Europeanen hebben in die gevechten een honderdtal doden en gekwetsen verloren, behalve een groot aantal die door de cholera weggeraapt zijn.»

— In de Vereenigde Staten is sedert eenigen tijd weder sprake van nieuwe togten, die door vrijbuilers naar Nicaragua of naar de noordelijke staten van het Mexicaansche gemeenebest ondernomen zouden worden; en er werden daarvoor op sommige plaatsen, met name in Texas, reeds aanstellen gemaakt. Volgens de berigten uit New-York van 19 September jl. heeft het gouvernement te Washington besloten, die ondernemingen te stuiten en de deelnemers te vervolgen krachtens de wet welke aan de ingezetenen der Vereenigde Staten verbiedt de wapenen te voeren tegen staten die met de Unie in vrede zijn. Dit besluit zou onverwijd door eene proclamatie van den President algemeen bekend gemaakt worden.

BELGIE

— Terwijl het lidstip nadert, waarop de gewone zitting der wetgevende kamers van Belgie geopend moet worden, komen hier te lande verspreide geruchten in omloop omtrent de houding welke het gouvernement en de partijen alsdan zullen aannemen, inzonderheid ten aanzien van het ontwerp van wet op de liefdadige instellingen of de zogenaamde kloosterwet, wier behandeling, gelijk men zich herinnert, in de maand Mei jongstleden door de verdaging en vervolgens door de sluiting der kamers afgebroken werd, omdat zij onder de bevolking eene gevaarlijke gisting der gemoederen te weeg bracht.

— Een gerucht zegt dat eenige volksafgevaardigden van de conservatieve partij, en aan de uiterste rechter zijde der Kamer zittende, voornemens zijn dat wetsontwerp bij de opening der zitting op nieuw te berde te brengen. Volgens den Brusselschen *Observateur* vindt dat gerucht in de hoofdstad geen geloof. Dit orgaan der warme liberalen beweert verder dat het ministerie door herhaalde verklaringen gebonden en verplicht is om de kloosterwet niet weder in discussie te laten brengen.

NEDERLANDEN

BREDA, den 7den October.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag is ingekomen een wetsontwerp tot voorziening in de finantie belangen van het Haarlemmermeer, en eene missive van den Minister van Buitenslandsche Zaken, ten geleide van eene overeenkomst met Portugal gesloten, betrekkelijk de regeling der toelating van consulaire agenten in de overzeesche bezittingen.

Aan de Vergadering is medegedeeld dat in de afdeelingen onderzocht zijn de wetsontwerpen: a. tot wijziging der gemeentewet, voor zooveel betreft de daarbij voor de plaatselijke belastingen gestelde regelen; b. tot herziening der wet op het personeel; c. betreffende het regt van successie en van overgang; zijnde tot rapporteurs benoemd: voor het eerste de heeren: *Nollhenius, Schimmelpenninck, van Hoëvell, Meussen* en *Gevers Deynoot*; voor het tweede de heeren: *Nollhenius, Schimmelpenninck, van Hoëvell, Poortman* en *Gevers Deynoot*, en voor het derde, de heeren: *van Rosse, Schimmelpenninck, Meylink, Meussen* en *de Kempenaer*.

De Commissie van Rapporteurs voor de wetsontwerpen tot wijziging der regten van den uitvoer van visch, en tot wijziging van hoofdstuk IV der Staatsbegroting voor 1856, alsmede voor het voorstel van den heer *Dullert* tot wijziging van art. 132 van het Reglement van Orde, hebben daaromtrent hare eindverslagen uitgebragt, zijnde bepaald dat de beraadslagingen over deze onderwerpen achtereenvolgens zullen plaats hebben op Donderdag aanstaande, des voormiddags ten elf ure.

De Commissie tot onderzoek van het regeringsverslag omtrent den staat van het armwezen over 1855 heeft daaromtrent haar rapport uitgebragt, zullende de daarbij voorgestelde conclusie nader behandeld worden.

De Kamer heeft achtereenvolgens zonder beraadslaging aangenomen de wetsontwerpen tot verklaring van algemeen nut van den aanleg van een kunstweg in de gemeente Bunderland, en tot naturalisatie van *E. A. Gollas* en tien anderen.

De leden hebben zich daarop naar hinnen afdeelingen begeven tot het onderzoek van de verdere aanhangige wetsontwerpen, en is met dat van de Staatsbegroting voor 1856 een aanvang gemaakt worden.

— Aan de Tweede Kamer is, naar aanleiding van het in de zitting van 18 Julij besprokene, mededeeling gedaan van de verslagen der staatskommissie, betrekkelijk de zaken der maatschappij van weldadigheid, den 5 Mei 1856, den 17 Nov. 1856 en den 5 Maart 1857 uitgebragt, en waarvan vroeger reeds nu en dan sprake is geweest.

— Bij besluit van 3 October 1857, n° 69, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot buitengewoon hoogleeraar in de wis- en natuurkundige faculteit aan de hogeschool te Leyden te benoemen den heer *W. F. A. Springar*, doctor in de wis- en natuurkundige wetenschappen.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden besluiten, gedagtekend den 3den dezer, goedgevonden, te benoemen; bij den generalen staf: tot majoor, den kapitein der 1ste klasse, *van den Bosch*, van dien staf; tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luitenant, *J. A. J. Roosmale Nopveu* en *J. M. van der Stort*, beiden van dien staf; bij den provinciaal staf, den majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Gelderland, den kapitein der 1ste klasse, *L. J. S. von Metz*, van den generalen staf; bij den plaatselijken staf, tot 1sten luitenant, den 2den luitenant *W. H. A. Gersom*, plaatselijk adjudant der 2de klasse te Venlo; bij het wapen der infanterie: tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *F. B. A. Grooss*, *A. J. J. L. Prinsen* en *C. J. H. van Vlieden*, van het wapen, voor den tijd van vijf jaren van het leger hier te lande, gedetacheerd bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië; bij het 3de regiment, tot 1sten luitenant, den 2den luitenant *W. C. H. Eichholtz*, van het korps; bij het 4de regiment, tot 1sten luitenant *E. M. A. Bijleveld*, van het korps; bij het 5de regiment, tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *E. baron van Ayka Rengers*, *L. F. van Otterloo*, *S. C. E. D. Verschoor* en *D. J. A. Millioen*, allen van het korps; bij het 6de regiment, tot kapitein van de 3de klasse de 1ste luitenant *L. W. Bilderdijk*, van het 8ste, en *J. C. C. Thiel*, van het 1ste regiment infanterie; bij het 7de regiment, tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *J. H. Witsenborg* en *G. F. Zurich*, beiden van het korps; bij het algemeen depôt van discipline, tot 1sten luitenant, den 2den luitenant *J. H. Michaelis*, van het korps; en 2° over te plaatsen: bij den generalen staf, de 1ste luitenant *M. F. J. Phaff*, van het 2de, en *M. J. Nollhenius de Man*, van het 1ste regiment infanterie; bij het regiment grenadiers, den 1sten luitenant *H. J. van der Meulen*, van het 5de regiment infanterie.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 3den dezer, n° 72, goedgevonden, den majoor *D. Voogt*, adjudant in het provinciaal kommandement van Gelderland, op pensioen te stellen.

— Naar men verneemt bestaat bij het departement van oorlog, in geenen deele het voornemen, zoo als door sommige dagbladen is medegedeeld, om de uniform van heeren officieren der infanterie te veranderen en die zoodanig in te rigten als die door de officieren van het Indische leger gedragen wordt.

— Bij het Departement van Marine is op den 7den dezer, een telegraphisch berigt uit Napels ontvangen vermeldende de aankomst op dien dag van Zijne Koninklijke Hoogheid den *Prins van Orange* aldaar, aan boord van Zijner Majesteits schroefstoomkorvet *Gezinnen*. Op dien bodem was alles wel.

— Men verneemt dat eerstdaags eene afbreeding aan het maatschappelijk kapitaal van de commanditaire vennootschap der Koninklijke, Nederlandsche fabriek van stoom- en andere werktuigen der heeren *Paul van Vla-*

singen en Dood van Heel, tot omgerekte f. 1,500,000 te wachten is. Daartoe werd reeds in eene vergadering van deelhebbers op 19 Augustus II. besloten, uit welk besluit, op voorstel van directeuren genooten de heeren commissarissen A. Willink, Insinger en Hartsen hebben aanbidding gevonden om deze hunne betrekking neder te leggen. Nadat deze heeren dit besluit hadden kenbaar gemaakt, is dezer dagen eene nadere vergadering van commanditaire deelhebbers gehouden, in welke de heeren Mr. J. van Hall, A. van Geuns en Mr. J. Heemskerk Az. tot commissarissen zijn gekozen.

Gisteren is voor het Provinciaal Gerechtshof van Zuid-Holland de behandeling der zaak van de 22 Maleijers voortgezet, en is het verhoor der beschuldigten vervolgd en eindelijk afgelopen. Daarna is, op verzoek der verdedigers, nabij de aanklager, de heer Jacq. Alwa, gepensioneerde O. I. Ambtenaar en gewezen assistent-resident van Sam-bas, bepaaldelijk over sommige punten betrekkelijk de gewoonte der Javanen om niet van hun eten op te staan, den aard hunner voeding en over de betere kleding der beschuldigten, den dag van den 12 Augustus, in verband tot de vraag, in hoever dit aan te merken als een bewijs van beleefdheid jegens den kapitein. Vervolgens heeft de advocaat-generaal François het woord ongevraagd en zeer uitvoerig volgehouden de schuldpleging van rebelle van 10 der beschuldigten, zullende hij omtrent dit punt van bezwaar de vrijpraak der overige beschuldigten requireren. Wegens het vergevorderde uur is de voortzetting zijner rede omtrent de andere punten van beschuldiging bepaald heden ten 10 dre.

In eene dezer dagen te Goes gehouden algemeene vergadering van aandeelhouders der Maatschappij van verbeterde meekrapheteiding is besloten die Maatschappij in stand te houden, waartoe eene storting van 10 per cent per aandeel zal noodig zijn.

Sedert eenige weken is op de bouwheer Bushers, nabij het dorp Winterwijk, het zeben naar steenkolen met vernieuwd mede ondernomen. In den aanvang scheen de opening, welke verleden jaar was geboord, hier en daar zeer verstopt, doch men is alle belemmering weldra te boven gekomen en zet thans het werk met ijver voort, welks goede uitslag wel onzeker is, doch waarop Duitsche geologen steeds veel hoop geven.

Men schrijft uit Apeldoorn van den 2den October. Als een bewijs van buitengewone droogte en lagen watersland mag vermeld worden, dat het zoogenoemde Beekberger Woud, een bosch dat in den regel wegens zijne lage ligging het gehele jaar ontogankelijk is, nu genomen bij sterke vorst, op niet minder door eenige eigenaren is bezocht en in alle rigtingen doorkruist geworden, en men slechts op een eenig punt water gevonden heeft.

Van het Nieuwediep wordt gemeld, dat Zaterdag van daar eene kanoneerboot naar Terschelling zou vertrekken, ter bescherming van het eigendomsrecht der concessionarissen voor de berging der lading van de Lutino.

Eenige dagen geleden, des namiddags ten 4 ure, verliet de stoomboot *Texel*, varende tusschen Texel en het Nieuwe Diep, des haven van eerstgenoemde plaats, ten einde als naar gewoonte naar het Nieuwe Diep te stoomen. Het wees hevig uit het zuiden en Z. Z. O. waardoor men op de Texelsche kust lager wal had, zoodat de zee daar zeer onstuimig was, en het spatten der zee over de dijken heen sloeg. Nadat men circa een kwartier uurs had gestoomd, ontwaarde de kapitein van de boot (de heer F. Metz) een in zinkenden staat verkeerende sloep, waarop hij onmiddellijk aanhield. Nadat hij komende, werd van uit de sloep door middel van een stok gebonden doeken, en van eene vlag boven aan het zeil, geseind. Ondanks het ruwe weder en de holle zee, werd aan boord van de boot *Texel* als overnamd en ingespannen om de sloep, die vol menschen was, te naderen, terwijl de kapitein zoo noodig de zinnen aanmoedigd door te zeggen: die menschen moeten wij redden of zij zijn verloren houdt er op aan! Men nadert, en de kapitein geeft op het juiste oogenblik orde, om de machine te stoppen en heeft het geluk de schepelingen te redden, zijnde de heer Gobius met 13 manschappen. Even te voren was de boot geheel op zande geslagen, en half vol water geraakt, hetgeen aan sommigen matrozen niet meer aan het lijf hadden dan een remd en onder de voet als zijnde in de zand. Doch door het slechte weder overvallen, het remd van de boot was ongeschikt gemaakt, terwijl alle overigens niets aan de nood voorzagen hadden. De schip van het Oude Schild was als bezaaid met menschen, die echter geene hulp konden aanbrengeu, en elk oogenblik met angst het omslaan der sloep te gemoet zagen, maar ten laatste tot hunne vreugde de redding door de stoomboot *Texel* mochten aanschouwen. Ervaren zeelieden erkenden dat zij aan de redding aanvankelijk twifelden, wijl de sloep somtijds door de heere zee boven de boot uitkwam en een ooggetuige, passagier op de boot, verklaarde dat de rabels in de kajuit der stoomboot, het onderste boven zette, en met het plat of blad op de zitbanken nederkwamen. Men verstaakte de harde wind en het holle water, waarom men als bijna zeker mag stellen, dat de heer kommandant Gobius, die overigens allen moed, bekwaamheid, en bedaardheid aan den dag legde, met zijne manschappen lager wal geraakt en omgeslagen zou zijn, bijaldien de kapitein der stoomboot *Texel* het niet had gewaagd, om pogingen tot redding aan te wenden, die dan ook met gelukkig gevolg zijn bekroond geworden.

Sedert eenigen tijd werden de offerblokken in de R. K. kerken van eenige dorpen in den omtrek van Maastricht geheel ledig bezonden, ofschoon er geene de minste uiterlijke sporen van braak aan bespeurd werden. L. Vrijdag heeft men toevallig ontdekt, op welke wijze dit ge-

schiedde. In het dorp Climmen zag men twee vreemde wij goed gekleed personen in de kerk gaan op een oogenblik dat er geen dienst gedaan werd, en de deur achter zich toetrekken; de koster, gewaarschuwd zijnde, begaf zich onverwijld naar de kerk en zag dat beiden, een man en eene vrouw, bezig waren om door middel van een bajon, met hem aangemeerd boven door de opening van het offerblok het geld op te visschen. Hij sloot de deur dicht en begaf zich naar den burgemeester, denkende, dat de dieven zouden blijven daar zij waren, doch toen men de deur opende, waren zij beiden door het venster van de sacristie gevlugt. Men verneemt dat de vrouw in eene andere gemeente aangehouden en te Maastricht ge-vankelijk is aangebragt.

De *Haarlemsche Courant* deelt den volgende brief uit Batavia mede. Het koloniaal opperbestuur heeft sedert anderhalf jaar, door talrijken aanvoer van Europeesche militairen, en aanzienlijke uitzendingen van specie, aan de Indische regering eene ruime beschikking verschaffd over middelen, die in de allereerste plaats vereischt worden om een krachtig en ordelijk bewind te voeren; terwijl de gedurige aankomst van afdeelingen, meest alle uit krachtige manschappen bestaande, ontzag inboezemt. Wordt nu het aanzigt op eene aanmerkelijke uitbreiding der Nederlandsche zeevaart bevestigd, dan is in eene groote behoefte van N. Indie wél voorziet.

Gode zij dank, wij verkeerden hier nog in rust en vrede, en er bestaat geene vrees voor gevaar. De stemming der vorsten is goed; de regenten, door eigen belang van ons gezag verkreucht, zijn overtuigd, en de bevolking, allerwege gehandhaafd in het bezit van hare godsdienstige en maatschappelijke overleveringen en instellingen, geeft blijken van tevredenheid.

Maar hoe rustig en stil het hier in O. I. ook moge zijn, blijft toch werkzaamheid noodig. Hetgeen thans in Britsch-Indie voorvalt, blijft op en buiten Java geen geheim; en al ligt zou hier of daar eene opwelling of de lust tot navolging kunnen ontstaan. De verguizing van de bestaande regerings-beginselen, van de handelingen en maatregelen van het bestuur uitgaande, en niet minder van de regeringpersonen, welke sommige hier uit Nederland aangevoerde dagbladen en tijdschriften zich ten doel stellen, blijft natuurlijk de Javaasche vorsten en hoofden niet onbekend, en kan veel kwaad berokkenen. Waarschijnlijk is de natie niet alleen pligtmatig in Indie, maar vooral ook in Nederland.

De *Staats-Courant* behelst nog de volgende berichten uit Oost-Indie: Op Java heerscht veel droogte, zonder dat daardoor bijzonder nadeel aan de gewassen schijnt te worden veroorzaakt.

Hoezeer de suikerroogst van 1856 nog niet geheel met juistheid wordt opgegeven, schijnt er echter op gerekend te kunnen worden dat dezelve, niettegenstaande van ruim 600 bouws suikerriet minder is geoogst, bijna 100,000 pikols meer zal bedragen dan voor weinige jaren, en zulks ten gevolge van meerdere zorg voor de aanplantingen en van verbeteringen in de fabricatie van het product. Vooral is de vooruitgang aanmerkelijk in de residentie Samarang, waar de productie, welke zeer was teruggegaan, thans met 100 pot. is toegenomen.

Den 15den Junij is te Bezoeki een vrij hevige schok van aardbeving gevoeld, die echter geen schade heeft te weeg gebragt.

De telegraaf is thans in werking tot Soerabaja. Men verwacht, dat van de reeds geopende kantoren en druk gebruik gemaakt zal worden, en algemeen wordt het dat erkend hetwelk zoowel voor het publiek, als voor het Gouvernement, door dit snel werkend middel van gemeenschap ontstaan is.

Vershillende plannen zijn ontworpen tot vermeerdering van de particuliere stoomvaart in Nederlandsch Indie. Wenschelijk is het, dat die plannen worden verwezenlijkt tot gerief van reizigers en ter bespoediging van den overvoer van goederen. De Javaasche dagbladen hebben in den laatste tijd belangrijke artikelen over dit onderwerp geleverd, en het is niet onwaarschijnlijk, dat ook in Europa het oog gevestigd is op de voordeelen, welke het in de vaart brengen van geschikte stoomschepen tot uitbreiding van het handelsverkeer tusschen Java en de buitenbezittingen aan de particulieren ondernemingsgeest leveren kan.

Men prijst voortdurend het gedrag van de in de laatste maanden op Java aangekomen vreemde militairen, die volkomen harmonieren met hunne Nederlandsche wapenbroeders.

De gouverneur van Sumatra's Westkust heeft onlangs Nias en de Batoe-ganden bezocht, en daar alles in de beste orde gevonden.

In het afgelopen halfjaar bedroeg de koffij-oogst in dat gouvernement 146,868 pikols, tegen 74,741 en 77,780 pikols over hetzelfde tijdvak in de jaren 1855 en 1856.

De mijn-ingenieur Everwijn, in de Wester-afdeeling van Bornéo, heeft in de maand Julij belangrijke togten gedaan langs de Kapoas, Mahawi, Pampoena en Spauk-rivieren; hier en daar werden steenkolen aangevonden, echter niet in zware lagen.

Van Celebes zijn de tijdingen gunstige. De rijkte en vruchtbare staan over het algemeen goed. Ook de landbouw is zeer goed aanzien.

Den 31sten Junij is van Japan te Batavia aangekomen het Nederlandsche koopvaardij-schip *Willemina* en *Clara* met tijdingen van Desima, loopepde tot 15 April jl. Het Japansche stoomschip *Kwan-Komar* (vroeger de *Soembing*) was met eene geheel Japansche equipage van Nagasaki gestoomd naar Jedo. Met het schip werd bij het verlaten der baai uit-tuimend gamanoenvreerd en er was berigt ontvangen van de behouden reis tot aan den ingang van straat van der Cappellen.

Een volk van Hakodate teruggekeerd, had den Nederlandschen commissaris medegedeeld, dat gedurende zijn tweejarig verblijf aldaar, meer dan honderd vreemde schepen die haven hadden bezocht, die zich daar van ververschingen hadden voorzien tegen betaling van dollars.

De Directeur van Marine in Japan en eenige Japansche grootverhandelen het voornemen opgevat, om vóór het einde van dit jaar een handelsverkeer Europa te ondernemen.

G. R. A. VAN N. M. A. R. K. T. AMSTERDAM den 5 October. TARWE stil: 181 1/2 wijk Poolse f 400; 130 1/2 f 391; 130 1/2 N. Nijel. f 330; 122 1/2 f 325; 150 1/2 f 340. Rogge met veel handel: gedr. tot iets hogere, ongedr. tot vorige prijzen: 117, 118, 119 1/2 Petersb. f 181, 183, 185; 122 1/2 Belgische f 218, 123; 124 1/2 Pruis. f 212, 213; 122 1/2 dito f 208; 125 1/2 ligt gedr. dito f 214, 123 1/2 Rostocker f 208; 123 1/2 Anclammer f 213.

